

การโking เคาะของແພນວງແຫວນເສົ່ມຄ້ວຍຄານຂອບ

นายพร เจศ ศักดิภารกุณ

004212

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาวิชาวรรณศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาวิศวกรรมโยธา
นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

工16690378

BUCKLING OF AN ANNULAR PLATE WITH SUPPORTED EDGE BEAMS

Mr. Pornlers Santipaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Engineering

Department of Civil Engineering

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวขอวิทยานิพนธ์

การโถงเคาะของแผนงานเสริมคุณภาพงานสอน

โดย

นายพรเลิศ สันติภากරณ์

ภาควิชา

วิศวกรรมโยธา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม สุริยะมงคล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น^๑
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาด้านนิติศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณ เทพชาตรี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม สุริยะมงคล)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วินิท ช่อวิเชียร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ ลิ้มสุวรรณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์	การโถงเคาะของแผ่นวงแหวนเสริมควยคานขอบ
ชื่อนิสิต	นายพรเลิศ สันติภากรณ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม สุริยะมงคล
ภาควิชา	วิศวกรรมโยธา
ปีการศึกษา	2524

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาเกี่ยวกับการหาแรงวิกฤติของแผ่นวงแหวนเสริมควยคานขอบหักขอนในและขอบนอกโดยมีที่รองรับธรรมชาติ (inner and outer simply supported edge beam) ซึ่งรับแรงอัคในแนวตั้งตามเส้นรอบวงที่คานขอบนอก และหาค่ากึ่ง โดยประมาณตามวิธีของการเลอคิน(Galerkin's method)โดยสมมุติว่าจะไม่เกิดการเดาที่พังก์ชันของการโถง w อูปในรูป $w = F(r)\cos(n\theta)$, $n = 0, 1, 2, \dots$, โดยที่ $F(r) = \sum_{j=1,2,3,\dots}^m \psi_j f_j(r)$, $f_j(r)$ เป็นพังก์ชันของรัศมี r ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขการรองรับที่ขอบหักขอน ขณะที่ ψ_j เป็นตัวคงที่จะต้องมีค่าสอดคล้องกับสมการควบคุมกลไกของการเดา (governing differential equation) มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยถือหลักที่ว่าให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดภายในอาณาบริเวณ (region) ของแผ่นวงแหวน การที่สมมุติพังก์ชันของการโถงแบบนี้ สามารถทำให้ลดคูปลิกการควบคุมกลไกของการเดา จากสมการพาร์เชียลเดอร์เรนเชียล (partial differential equation) เป็นสมการคิฟเดอร์เรนเชียลธรรมชาติ (ordinary differential equation) จากนั้นหาค่าคงจากสมการคิฟเดอร์เรนเชียลธรรมชาติโดยหลักการคั่งกล่าวซังกัน ค่ากึ่งที่ได้จากการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่าการที่แผ่นวงแหวนเสริมคานขอบเดาที่ขอบนอกย่อมทำให้แรงวิกฤติ (critical load) มีค่ามากขึ้นเสมอ และทำให้จำนวนคืน n ของพังก์ชันของการโถงซึ่งเป็นจำนวนคืนที่เกิดขึ้นในแนวเส้นรอบวงในชั้นเดาก็จะมากขึ้น แต่สำหรับในกรณีเสริมคานขอบเดาที่ขอบใน โดยการเพิ่มอัตราส่วนของความเกร็งเชิงแกน (axial

rigidity) ของงานขอบท่อแผ่นวงแหวนเพียงอย่างเดียว กลับจะทำให้ค่าแรงวิกฤติที่ไม่ค่าลอกง และยังทำให้จำนวนคลื่น n มีค่าลอกงเท่ากับศูนย์ กล่าวคือ แผ่นวงแหวนเกิดการเดาะแบบสมมาตรรอบแกน (axisymmetrical buckling mode)

ในการพิจารณาบนแนวพารา (limiting cases) ให้ศึกษาไว้ในครั้งนี้ด้วย คือในกรณีที่กำหนดอัตราส่วนของความเกริงเชิงแกนของงานขอบท่อแผ่นวงแหวนมีค่าเป็นศูนย์ และมีประการอัตราส่วนของความเกริงเชิงคติ (flexural rigidity) ของงานขอบท่อแผ่นวงแหวน ก็จะให้ค่าตอบของค่าแรงวิกฤติของแผ่นวงแหวนที่มีสภาพการรองรับที่ขอบอยู่ระหว่างขอบธรรมชาติ (simply supported edge) กับขอบยึดแน่น (fixed edge) หรือเป็นการปิดแบบอิเล็กทริก (elastically restrained) นั้นเอง เมื่อกำหนดให้อัตราส่วนของความเกริงเชิงคติมีค่าเป็นศูนย์หรือเข้าใกล้ค่าอนันต์ (infinity) ก็จะให้ค่าตอบที่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับผลงานของเค. วิจัยะกุมาเร (K. Vijayakumar) และวิวัฒนา คล่องพานิช จากการเปรียบเทียบพบว่าแรงวิกฤติที่ได้จากการศึกษานี้มีค่าท่ากว่าในทุกกรณียกเว้นในกรณีที่มีสภาพการรองรับที่ขอบในเป็นขอบธรรมชาติและขอบนอกยึดแน่น ซึ่งค่าตอบของวิวัฒนานี้ให้ค่าท่ากว่า แต่ก็มีข้อ不足ด้วยว่าค่าตอบของวิวัฒนานี้ได้จากการสมมุติพิจารณาขั้นของการโถงที่ขอบในในสอดคล้องกับสภาพการรองรับที่ขอบ กล่าวคือไม่เนนท์คดที่ขอบในไม่เป็นศูนย์

ผลจากการศึกษานี้ได้เสนอค่าตอบไว้ในรูปของตารางและกราฟ เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาถึงพฤติกรรมของการเดาะขององค์อาคารประเภทนี้ และใช้ในการวิเคราะห์ออกแบบองค์อาคารบางชนิดที่มีลักษณะดังกล่าวมาก่อนแล้ว.

Thesis Title Buckling of an Annular Plate with Supported
 Edge Beams

Name Mr. Pornlers Santipaporn

Thesis Advisor Assistant Professor Suthum Suriyamongkol,
 D. Eng.

Department Civil Engineering

Academic Year 1981

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the critical load of an annular plate with inner and outer simply supported edge beams under uniform radial compressive force acting along the outer edge. The problem is solved approximately according to Galerkin's method by assuming that, at buckling, the deflection function is in the form $w = F(r)\cos(n\theta)$, $n = 0, 1, 2, \dots$ such that $F(r) = \sum_{j=1}^m \psi_j f_j(r)$, $f_j(r)$ being function of radius r which satisfies the boundary condition, and ψ_j denotes arbitrary constant which, based on the principle of minimum error in the least-square sense, satisfies the governing equation. By assuming the deflection function in this way, the governing equation in the form of a partial differential equation is reduced to an ordinary differential equation which can be solved approximately as mentioned above.

The results of this investigation show that, by reinforcing the outer edge of the annular plate with a simply supported edge beam, the critical load as well as the number of waves, n , of the deflection shape, which occurs in the tangential direction of the plate during buckling, increase. In the case of an annular plate with inner edge beam, by largely increasing the axial rigidity of the edge beam, the critical load is decreased while the number of waves, n , reduces in such a manner that the plate tends to buckle in an axisymmetrical mode.

By setting the axial rigidity of the edge beam to zero and varying the flexural rigidity, a limiting case of an annular plate elastically restrained at the edges is obtained. In particular, when the flexural rigidity ratio of the edge beam is set to zero or approach infinity, the result can be compared with the corresponding solution as obtained by K. Vijayakumar and Wiwat Klengpanich. From the comparison, it is found that the critical load obtained in this study is lower in every case except in the case in which the inner edge of the plate is simply supported and the outer edge is fixed, for which the result from Wiwat's study is lower. However, it should be noted that in that exceptional case, Wiwat's assumed deflection function does not satisfy the condition of zero moment at the inner edge.

The results from this study which are presented in the form of tables and curves should provide further informations for the analysis and design of this type of structures.

กิติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณอย่างมากที่ศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม สุริบันนังส์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งให้กรุณาในคำปรึกษาแนะนำ และตรวจสอบ แก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อย และขอแสดงความขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณ เทพชาตรี รองศาสตราจารย์ ดร. วินิท ช่อวิเริร์ และอย่างมากที่ปรึกษา ดร. เอกลักษณ์ อั้นสุวรรณ ซึ่งเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ที่ได้กรากราชวัสดุเพื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณที่คุณพ่อและคุณแม่ ตลอดจนบุพพาภคญาจารย์ ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการตั้งต้น ตลอดจนท่านผู้อ่านทั้งที่เห็นและไม่เห็น ที่ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้เขียน เช่นอนมา

นอกจากนี้ผู้เขียนขอแสดงความขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ ที่ให้การสนับสนุนอย่างมาก ในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือในการใช้เครื่องจักรกลประมวลผลในการคำนวณของวิทยานิพนธ์นี้ และยังมีบุคคลอีกหลายท่านที่มีให้ความช่วยเหลือในการเขียนกราฟ คำนวณความ ละเอียดในการคำนวณ จึงขอแสดงความขอบคุณทุกท่านในโอกาสสืบไป

ท้ายสุดนี้ผู้เขียนได้ขอแสดงความสำนึกในพระคุณของทุกท่านที่ให้การสนับสนุน ที่ช่วยเหลือในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

พระเอก สันติภากรณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๙
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิจกรรมประจำปี	๗
รายการฐานะปี	๘
รายการตารางประจำปี	๙
รายการสัญญาจักษุ	๑๐

บทที่

1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 ผลงานวิจัยในอดีต	1
1.3 ขอบข่ายของการวิจัย	3

2 วิธีการวิเคราะห์

2.1 ข้อมูลฐานเบื้องต้น	5
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับระยะ เคลื่อนของคำนวณ	5
2.3 สมการพื้นฐานเพื่อการวิเคราะห์แบบแคนวิ่งแหนน	7
2.4 สมการระยะเคลื่อนของแคนวิ่งแหนน	9
2.5 สมการความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำ กับ แรงคันในแคนวิ่งแหนน	10
2.6 สมการควบคุมกลไกของการเคาะ	11
2.7 การหาค่าแรงวิภาค	13
2.8 รูป่างของการโถงงอ (Shape Function)	14

2.9 เงื่อนไขของสภาพการรองรับ (Boundary Conditions)	15
2.10 ค่าตอบของแรงวิภาคตិ	17
3 ผลการวิเคราะห์และการวิจารณ์	
3.1 ค่าตอบสำหรับแนวโน้มเส้นศูนย์ค่าความซ้อน	26
3.1.1 ผลกระทบของความเกร็งเชิงคัดของความซ้อนท่อค่าแรง วิภาคตិ	27
3.1.2 ผลกระทบของความเกร็งเชิงแกนของความซ้อนท่อค่า แรงวิภาคตិ	27
3.2 ค่าตอบเฉพาะ (Limiting Cases)	29
3.2.1 ค่าตอบของแนวโน้มไร้ค่าความซ้อนแบบอีเลสติก . .	29
3.2.2 เปรียบเทียบค่าตอบเฉพาะกับผลงานวิจัยอื่น ๆ	30
3.2.2.1 ขอบในและขอบนอกรองรับชั้นรุนแรง	30
3.2.2.2 ขอบในและขอบนอกรองรับยึดแน่น	31
3.2.2.3 ขอบในรองรับชั้นรุนแรงและขอบนอกรองรับยึดแน่น . .	31
3.2.2.4 ขอบในรองรับยึดแน่นและขอบนอกรองรับชั้นรุนแรง . .	32
3.2.3 เปรียบเทียบค่าแรงวิภาคตិเมื่อมีเงื่อนไขการรองรับที่ ขอบแตกต่างกัน	32
4 สุ่มผลการวิเคราะห์ และขอเสนอแนะ	
4.1 สุ่มผลการวิเคราะห์	33
4.2 ขอเสนอแนะ	34
เอกสารอ้างอิง	35
ภาคผนวก	63
ประวัติการศึกษา	87

รายงานประจำปี

หน้า		
1	ลักษณะของแผนwangแห่งการรับและอัดในแนวรัม	38
2	ลักษณะของงานขอนที่รับแรงดึงในแนวรัม	39
3	งานขอนยึดขยายจากคำแนะนำเดิมไปอยู่ท่าแห่งใหม่	39
4	การสมดุลย์ของแรงในพิกัดโพลาร์ และการโถ่ลงของชิ้นส่วนเล็ก ๆ abcd	40
5	การหมุนและแรงสมดุลย์ในงานขอนwangแห่ง	41
6	แผนwangแห่งรับแรงอัดตามขอนนอก กรณี-ขอนในและขอนนอก เสริมงานขอน	42
7	แผนwangแห่งรับแรงอัดตามขอนนอก กรณี-ขอนในเสริมงานขอน และ ขอนนอกรองรับชาร์มดา	42
8	แผนwangแห่งรับแรงอัดตามขอนนอก กรณี-ขอนในรองรับชาร์มดา และ ขอนนอกเสริมงานขอน	43
9	แผนwangแห่งรับแรงอัดตามขอนนอก กรณี-ขอนในเสริมงานขอน และ ขอนนอกกรองรับยึดแน่น	43
10	แผนwangแห่งรับแรงอัดตามขอนนอก กรณี-ขอนในรองรับยึดแน่น และ ขอนนอกเสริมงานขอน	44
11	แผนwangแห่งรับแรงอัดตามขอนนอก กรณี-ขอนในและขอนนอก รองรับแบบอีเลสติก	45
12	แผนwangแห่งรับแรงอัดตามขอนนอก กรณี-ขอนในรองรับแบบอีเลสติก และ ขอนนอกกรองรับชาร์มดา	45

13	แผนวงแหวนรับแรงอัคคามขอบนอก กรณี-ขอบในรองรับชาร์มดา และขอบนอกรองรับแบบอีเล็กติค	46
14	แผนวงแหวนรับแรงอัคคามขอบนอก กรณี-ขอบในรองรับแบบ อีเล็กติค และ ขอบนอกรองรับบีคแนน	46
15	แผนวงแหวนรับแรงอัคคามขอบนอก กรณี-ขอบในรองรับบีคแนน และ ขอบนอกรองรับแบบอีเล็กติค	47
16	ค่าแปรของแรงเคาะ \bar{P}_{cr} กับอัตราส่วนความเกเรงเชิงคัด $X_i = X_0$ ที่ล้วน ทั่ว ๆ เมื่อ $k = 0.1-0.7$ สำหรับแผนวงแหวนขอบใน และขอบนอกรองรับแบบอีเล็กติค	48
17	ค่าแปรของแรงเคาะ \bar{P}_{cr} กับอัตราส่วนความเกเรงเชิงคัด X_i ที่ล้วน ทั่ว ๆ เมื่อ $k=0.1-0.7$ สำหรับแผนวงแหวนขอบใน รองรับแบบอีเล็กติค และขอบนอกรองรับชาร์มดา	49
18	ค่าแปรของแรงเคาะ \bar{P}_{cr} กับอัตราส่วนความเกเรงเชิงคัด X_0 ที่ล้วน ทั่ว ๆ เมื่อ $k = 0.1-0.7$ สำหรับแผนวงแหวนขอบใน รองรับชาร์มดาและขอบนอกรองรับแบบอีเล็กติค	50
19	ค่าแปรของแรงเคาะ \bar{P}_{cr} กับอัตราส่วนความเกเรงเชิงคัด X_i ที่ล้วน ทั่ว ๆ เมื่อ $k = 0.1-0.7$ สำหรับแผนวงแหวนขอบใน รองรับแบบอีเล็กติค และขอบนอกรองรับบีคแนน	51
20	ค่าแปรของแรงเคาะ \bar{P}_{cr} กับอัตราส่วนความเกเรงเชิงคัด X_0 ที่ล้วน ทั่ว ๆ เมื่อ $k = 0.1 - 0.7$ สำหรับแผนวงแหวนขอบใน รองรับบีคแนน และขอบนอกรองรับแบบอีเล็กติค	52
21	แผนวงแหวนรับแรงอัคคามขอบนอก กรณี-ขอบในและขอบนอกรองรับ ชาร์มดา	53

22	แผนวิธีการอัดความขوبนนอก กรณี-ขอนในและขوبนนอก รองรับยึดแน่น	53
23	แผนวิธีการอัดความขوبนนอก กรณี-ขอนในรองรับชาร์มดา และขوبนอกรองรับยึดแน่น.	54
24	แผนวิธีการอัดความขوبนนอก กรณี-ขอนในรองรับยึดแน่น และขوبนอกรองรับชาร์มดา	54
25	ตัวแปรของเค้า P_n กับอัตราส่วน k ที่คลื่น n ทาง ๆ สำหรับ แผนวิธีการอัดความขوبนในและขوبนอกรองรับชาร์มดา	55
26	ตัวแปรของเค้า P_n กับอัตราส่วน k ที่คลื่น n ทาง ๆ สำหรับ แผนวิธีการอัดความขوبนในและขوبนอกรองรับยึดแน่น.	56
27	ตัวแปรของเค้า P_n กับอัตราส่วน k ที่คลื่น n ทาง ๆ สำหรับ แผนวิธีการอัดความขوبนในรองรับชาร์มดา และขوبนอกรองรับยึดแน่น. . .	57
28	ตัวแปรของเค้า P_n กับอัตราส่วน k ที่คลื่น n ทาง ๆ สำหรับ แผนวิธีการอัดความขوبนในรองรับยึดแน่นและขوبนอกรองรับชาร์มดา . . .	58
29	ตัวแปรของเค้า P_{cr} กับอัตราส่วน k ที่คลื่น n ทาง ๆ I แผนวิธีการอัดความขوبนในและขوبนอกรองรับชาร์มดา II แผนวิธีการอัดความขوبนในและขوبนอกรองรับยึดแน่น III แผนวิธีการอัดความขوبนในรองรับชาร์มดา และขوبนอกรองรับยึดแน่น IV แผนวิธีการอัดความขوبนในรองรับยึดแน่นและขوبนอกรองรับชาร์มดา	59

รายการตารางประชุม

ตรางท

၁၅၇

รายการสัญลักษณ์

a	รัศมีขอบในของแผนกวั้งเหวน
A_i, A_o	พื้นที่หน้าตัดของคานขอบในและนอกตามลำดับ
b	รัศมีขอบนอกของแผนกวั้งเหวน
D	ความกว้างเชิงตัดของแผนกวั้งเหวน
E	โมดูลัสยึดหยุ่นของแผนกวั้งเหวน
E_i, E_o	โมดูลัสยึดหยุ่นของคานขอบในและนอกตามลำดับ
GDE	governing differential equation
I_i, I_o	โมเมนต์เฉื่อยของคานขอบในและนอกตามลำดับ
k	อัตราส่วนรัศมีขอบในต่อขอบนอก
M_r	โมเมนต์คดบันหน้าตัดของแผนกวั้งเหวน
M_i, M_o	โมเมนต์คดบันหน้าตัดของคานขอบในและนอกตามลำดับ
n	จำนวนคลื่นที่เกิดขึ้นตามแนวเส้นรอบวงของแผนกวั้งเหวน
N_i, N_o	แรงกันในแนวรัศมีที่ต้องห่วยวิเคราะห์เส้นรอบวงที่ขอบในและนอกของแผนกวั้งเหวนตามลำดับ
N_r	แรงกันในแนวรัศมีที่ต้องห่วยวิเคราะห์เส้นรอบวงของแผนกวั้งเหวน
N_e	แรงกันในแนวเส้นรอบวงที่ต้องห่วยวิเคราะห์รัศมีของแผนกวั้งเหวน
P	แรงอัดในแนวรัศมีที่ต้องห่วยวิเคราะห์เส้นรอบวง
P_{cr}	แรงวิกฤติ
\bar{P}_{cr}	$\frac{P_{cr} b^2}{D}$
\bar{P}_n	ค่าเปรียบเทียบ n ทาง ๆ
r	รัศมีของแผนกวั้งเหวน
t	ความหนาของแผนกวั้งเหวน
u_i, u_o	ระยะเดลต้อนในแนวรัศมีของคานขอบในและนอกตามลำดับ

w = ระยะโถงของแผนกวั้งเหวน

θ = มุมในพิกัดโพลาร์ (polar coordinate)

ϵ_i, ϵ_o = ความเครื่องในแนวเส้นรอบวงของคานขอในและนอกหัวม้า

ϵ_r = ความเครื่องในแนวรัศมีของแผนกวั้งเหวน

ϵ_θ = ความเครื่องในแนวเส้นรอบวงของแผนกวั้งเหวน

ϕ = เสตร์ฟังก์ชัน (stress function)

ν = อัตราส่วนพื้นที่ของ (Poisson's ratio)

$$\alpha_i = \frac{A_i E_i}{a t E}$$

$$\alpha_o = \frac{A_o E_o}{b t E}$$

$$\chi_i = \frac{E_i I_i}{a D}$$

$$\chi_o = \frac{E_o I_o}{b D}$$

ω_i, ω_o = มุมเฉียงของเส้นดึงของหน้ากัดคานขอในและนอกหัวม้า